

INSTITUT ZA MATEMATIKU I INFORMATIKU PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET UNIVERZITET U KRAGUJEVCU

Izveštaj o obavljenoj stručnoj praksi

Mentor Student

dr Ana Kaplarević Mališić Isidora Aranđelović 123/2017

Sadržaj

1.	Uvod	3
	L.1. Kratak opis projekta	
2.	unkcionalnosti	3
	2.1. Funkcionalnosti ASP.NET Core Web API aplikacije	3
	2.2. Funkcionalnosti klijentske aplikacije	. 5
3.	Korišćene tehnologije	. 7
	3.1. Tehnologije za izradu serverskog dela aplikacije	7
	3.2. Tehnologije za izradu klijentske aplikacije	8
Li	eratura	10

1. Uvod

Svrha dokumenta je opis projekta koji je rađen na stručnoj praksi koju je organizovala kompanija "DM Dokumenten Management GmbH ogranak Kragujevac". Praksa je održana online u periodu od 27.07.2020 do 07.08.2020, a tema prakse je bila ASP.NET Core Web API i integracija sa Google Drive-om i Microsoft One Drive-om.

1.1. Kratak opis projekta

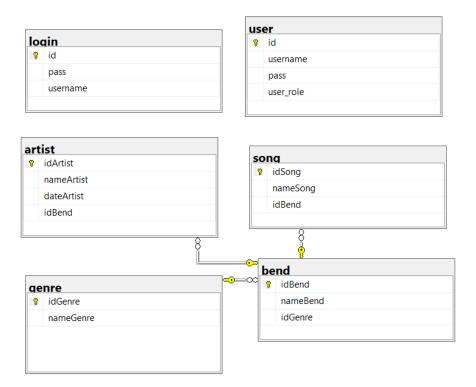
Završni zadatak stručne prakse bila je celokupna izrada aplikacije koja je morala da zadovolji osnovne sigurnosne i tehničke zahteve. Za serverski deo aplikacije korišćen je ASP.NET Web API. Tehnologije za izradu klijentske aplikacije su bile izborne. Moj odabir je JavaScript, JQuery, HTML i CSS.

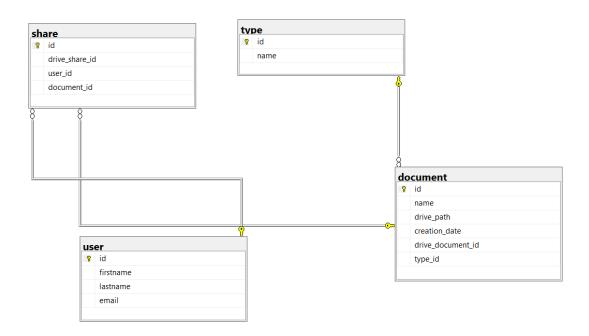
2. Funkcionalnosti

2.1. Funkcionalnosti ASP.NET Core Web API aplikacije

ASP.NET Core Web API aplikacija predstavlja backend aplikaciju koja sadrži:

SQL i SQLite bazu podataka – DAL sloj ima mogućnost rada sa dve baze podataka. Da bi bazu zaštitili od mogućih napada (*SQL Injection*) koristili smo parametrizovane upite. Kod ovih upita programer prvo mora da napiše SQL kod, a zatim svaki parametar prosledi upitu čime napadači ne mogu promeniti namenu upita. Još jedan vid zaštite koja je korišćena su procedure. Nalaze se u bazi podataka, a pozivane su iz aplikacije.

Slika 1 Šema baze podabaka

Custom middleware – Middleware je softver koji se koristi za upravljanje HTTP zahtevima i odgovorima. Ima mogućnost da prihvati HTTP zahtev i generiše odgovor. Umesto direktnog odgovora, middleware može izmeni (ili samo proveri) zahtev i poslati ga sledećem middleware-u u nizu. Middleware koji sam implementirala služi da ograniči upload različitih fajlova na GoogleDrive-u (samo PDF može da se uploaduje).

Autentifikacija i autorizacija – Autentifikacija je proces utvrđivanja identiteta korisnika koji pokušava da pristupi sistemu. Za to je korišćen JWT token koji se dobije ukoliko u bazi postoji korisnik sa unetim korisničkim imenom i lozinkom. Ukoliko je identifikacija uspešna korisnik ima mogućnost da vrši određene radnje nad sistemom. Autorizacija je pravo pristupa resursima koji se odnose na bezbednost informacija i kontrolu pristupa. Autorizacija se vrši posle autentifikacije i pre akcije kontrolera. Ukoliko korisnik nema pristup nad nekom metodom radnja se ne poziva, a odgovor je Forbidden.

Logging - Svu evidenciju (logove) tokom rada programa smo preusmerili u tekstualni dokument na željenoj lokaciji. U slučaju da prilikom pokretanja aplikacije dati dokument ne postoji sistem će ga sam napraviti.

Povezanost sa Google Drive-om – možemo skladištiti podatke na Google Drive. Potrebno je omogućiti Google Drive API za određeni Google nalog. Radi sigurnosti smo koristili OAuth2.0 protokol za bezbednu autorizaciju korisnika. OAuth2.0 omogućava korisniku da dozvoli pristup njegovim privatnim podacima na veb sajtu (*Service Provider*) drugom veb sajtu (*Consumer*).

2.2. Funkcionalnosti klijentske aplikacije

Klijentska aplikacija sadrži osnovne funkcionalnosti kao što su prikazivanje muzičkih bendova, muzičara koji sviraju u njima, kao i brisanje bendova i slično. Postoje dve kategorije korisnika koje mogu pristupati aplikaciji:

- Administrator ima mogućnost da vrši pretragu svih bendova. Pored toga, ima mogućnost dodavanja i brisanja. On ma najviši nivo prioriteta.
- Običan korisnik ima mogućnost pretrage svih bendova.

Aplikacija sadrži:

Prijava korisnika – prilikom prijavljivanja na aplikaciju potrebno je da korisnik unese korisničko ime i lozinku. Na osnovu uloge korisnika (administrator ili običan korisnik) sistem će preusmeriti korisnika na odgovarajuću početnu stranu.

Prijava korisnika

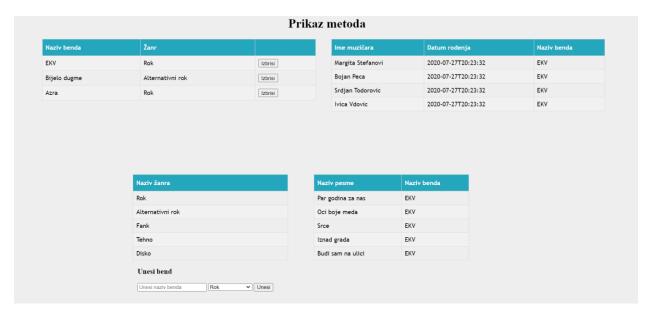

Slika 2 Stranica za prijavu

Administrator pored prikazivanja bendova, ima mogućnost brisanja i dodavanja novih bendova (*Slika3*). Klikom na određeni naziv benda u tabeli se prikazuju nazivi muzičara koji sviraju u određenom bendu (*Slika4*).

Slika 3 Početna strana

Slika 4 Prikaz izvođača iz odabranog benda (EKV)

Običnom korisniku se prikazuje spisak bendova, muzičara, žanrova i pesama. On takođe, ima mogućnost klikom na određeni bend da vidi izvođače iz tog benda (*Slika6*).

Slika 5 Početna strana

Slika 6 Slika 3 Prikaz izvođača iz odabranog benda (Bijelo dugme)

3. Korišćene tehnologije

3.1. Tehnologije za izradu serverskog dela aplikacije

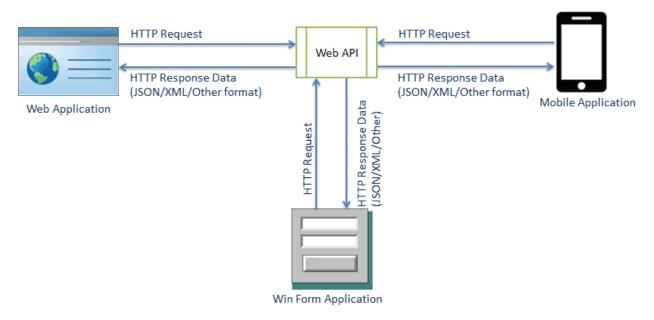
ASP.NET (*Active Server Pages .NET*) je web tehnologija kompanije Microsoft koja omogućava kreiranje dinamičkih web sajtova, aplikacija i servisa. ASP.NET je naslednik ASP tehnologije. Izrađen je na CLR-u (*Common Language Runtime*), pa se time obezbeđuje da se kod piše u bilo kod programskom jeziku koji podržava .NET tehnologiju.

CLR je osnovna komponenta .NET Framework-a. .NET Framework se pokreće samo na Windows-u. Implementira .NET Standard. CLR je pokretač programa koji program pretvara u mašinski kod. Deluje kao

interfejs između .NET Framework-a i operativnog sistema. Osnovna uloga jeste da pruži bezbednost, upravlja memorijom i izuzecima (exception).

ASP.NET SOAP proširenje omogućava ASP.NET komponentama da obrađuju SOAP poruke. SOAP (*Simple Object Access Protocol*) je protokol koji služi za komunikaciju, baziran na XML-u koji se koristi za razmenu informacija između aplikacije preko HTTP protokola.

API (*Application Programing Interface*) se može definisati kao opis metoda, funkcija ili rutina za interakciju sa nekom softverskom komponentom ili sistemom. API se najčešće definiše kao skup HTTP zahteva, koji su najčešće u XML ili JSON formatu. Definicija API-ja jedne veb aplikacije nam govori kako da formulišemo upite koje prosleđujemo pomoću HTTP, GET i POST metoda toj aplikaciji i u kom formatu će nam biti vraćen odgovor.

Slika 7 ASP.NET Web API

Komunikacija između servera i klijentskog dela aplikacije obavlja se putem HTTP protokola, a za njihovo testiranje korišćen je Postman.

Za čuvanje podataka korišćene su SQL i SQLite baze podataka, a njima se pristupalo preko Microsoft SQL Servera i DB Browsera.

3.2. Tehnologije za izradu klijentske aplikacije

Za izradu klijentskog dela aplikacije odabrala sam jQuery, JavaScript, HTML i CSS.

JavaScript je programski jezik koji omogućava pravljenje interfejsa koji omogućava korisnicima visoku funkcionalnost bez potrebe za novim učitavanjem stranice. On je interpretiran objektno orijentisan skriptovan jezik visokog nivoa. Koristi se pri izradi web stranica uz HTML i CSS.

jQuery je višeplatformska JavaScript biblioteka čija je svrha da olakša upotrebu JavaScript-a na vašim web stranicama.

jQuery biblioteka sadrži sledeće funkcionalnosti:

- HTML/DOM manipulacija
- CSS manipulacija
- HTML event metodi
- Efekti i animacije
- AJAX

Literatura

https://stackoverflow.com/questions/4712037/what-is-parameterized-query

 $\frac{https://docs.microsoft.com/en-us/aspnet/core/tutorials/first-web-api?view=aspnetcore-\\3.1\&tabs=visual-studio$

https://www.redhat.com/en/topics/middleware/what-is-middleware